

INTEGRITEITSBELEID FRACARITA BELGIUM

Document:	Integriteitsbeleid
Contact:	Benjamin Nyssen, Julie Seynaeve; Info@fracarita.broedersvanliefde.be
Datum:	10/12/24
Status:	Goedgekeurd door BO 10/12/24

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING.....	3
2.	VISIE EN MISSIE VAN FRACARITA BELGIUM.....	3
	Visie: onze droom.....	3
	Missie: onze rol in de realisatie van deze droom.....	3
3.	INTEGRITEIT EN PERSONEN IN EEN KWETSBARE SITUATIE.....	3
4.	TOEPASSINGSGBIED INTEGRITEITSBELEID.....	4
5.	ETHISCHE CODE: MORELE EN FINANCIËLE INTEGRITEIT.....	5
	Inleiding.....	5
	Gelijkheid en respect.....	5
	Nultolerantie tegenover intimidatie, uitbuiting en misbruik.....	5
	Waardig werk, veiligheid en gezondheid.....	6
	Belangenvermenging.....	6
	Financieel beheer.....	6
	Beheer van data en persoonsgegevens.....	6
	Open communicatiecultuur.....	6
	Meldingsplicht.....	6
	Onthaalbeleid.....	7
6.	DE 3 (4) INTEGRITEITSROLLEN.....	7
	Integriteitsverantwoordelijke.....	7
	Raadgever integriteit.....	7
	Klachtenmanager.....	8
	Back-up klachtenmanager.....	8
7.	HET KLACHTENMELDPUNT VAN FRACARITA BELGIUM.....	9
	Het meldpunt van Fracarita Belgium.....	9
	Het nemen van gepaste maatregelen.....	10
	Integriteitsmeldingen betreffende de partners van Fracarita Belgium.....	10
8.	RISICOANALYSE EN PREVENTIEVE MAATREGELEN.....	11
9.	CONTROLES.....	11
10.	INTEGRITEIT IN CONTRACTEN MET PARTNERS.....	12
11.	GIFTEN.....	13
12.	COMMUNICATIE EN TRANSPARANTIE ROND INTEGRITEIT.....	13
13.	ACTIEVE SAMENWERKING EN CONTINUE VERBETERING.....	14
14.	OPLEIDING EN SENSIBILISERING.....	15
15.	KLACHTENCOMMISSIE.....	15

1. Inleiding

Dit integriteitsbeleid heeft als doel Fracarita Belgium in staat te stellen risico's op integriteitsschendingen te verkleinen en zo nodig adequaat te reageren. Het beleid is gebaseerd op de waarden uit het wettelijk bindende Integriteitscharter dat opgesteld is in 2018 door de NGO sector: integriteit en respect. Deze waarden geven richting aan onze handelingen en worden onderschreven door iedereen die formeel voor onze organisatie werkt (zoals medewerkers, vrijwilligers en bestuurders) en/of met ons formeel samenwerkt (zoals partners). Zoals het Integriteitscharter vermeldt, keuren we elke vorm van integriteitsschending (misbruik, fraude, corruptie) af zowel binnen onze organisatie als bij de partners of interventies die we financieren. Fracarita Belgium neemt verantwoordelijkheid op voor de uitwerking, toepassing en opvolging van integriteit in de eigen organisatie en in de interventies.

Dit beleid implementeert de tien actiepunten uit dit Integriteitscharter om integriteitsschendingen zoveel als mogelijk te voorkomen en wanneer ze zich toch zouden voordoen op te sporen en op een correcte manier te behandelen.

2. Visie en missie van Fracarita Belgium

Visie: onze droom

Fracarita Belgium droomt van inclusieve gemeenschappen die elke persoon toelaten zich maximaal te ontplooiën en actief deel te nemen aan de maatschappij, ongeacht de uitdagingen op vlak van geestelijke gezondheid, neurologische conditie, beperking of scholingsgraad.

Missie: onze rol in de realisatie van deze droom

Via gelijkwaardige samenwerking met netwerken in België en Afrika bevorderen we samen visie en competentie. Zo willen we bijdragen aan meer inclusieve zorg en onderwijs die gemeenschapsgericht en wetenschappelijk onderbouwd zijn.

3. Integriteit en personen in een kwetsbare situatie

Fracarita Belgium werkt in haar partnerlanden met organisaties die zich richten op personen die psychisch lijden, een psychische stoornis, neurologische conditie of verslaving hebben, op mensen met een beperking en op kinderen en jongeren die geen of slechts een beperkte toegang hebben tot onderwijs of opleidingen. De meerderheid van deze mensen bevindt zich in een kwetsbare situatie door hun ziekte, aandoening, beperking of lage scholingsgraad. Hun kwetsbaarheid wordt nog verhoogd door de uitdagende sociaal-economische situatie in hun land. Die verhoogde algemene

kwetsbaarheid maakt dat deze groep een veel hoger risico loopt om slachtoffer te worden van misbruik.

Ook in België richt Fracarita Belgium zich in haar activiteiten met betrekking tot wereldburgerschapseducatie vaak op groepen in een kwetsbare situatie. Het gaat daarbij om leerlingen uit het (buitengewoon) onderwijs en cliënten en patiënten uit de zorg- en welzijnssector die de vzw Organisatie Broeders van Liefde aanbiedt.

Omwille van de verhoogde kwetsbaarheid van deze groepen, zowel in de partnerlanden als in België, willen Fracarita Belgium en haar partners integriteit hoog in het vaandel dragen en strikte beleidslijnen hanteren om de rechten en waardigheid van deze mensen te waarborgen.

4. Toepassingsgebied integriteitsbeleid

Het integriteitsbeleid van vzw Fracarita Belgium is van toepassing op onze organisatie zelf, maar het is voor ons ook essentieel dat al onze partnerorganisaties integriteit als prioriteit beschouwen en een eigen integriteitsbeleid hebben. Inbreuken op het gebied van integriteit bij onze partners of binnen de Groep Broeders van Liefde kunnen namelijk een aanzienlijke impact hebben, zowel op de belanghebbenden van de programma's en projecten als op onze eigen werking.

Lokale medewerkers (landenvertegenwoordigers) van Fracarita Belgium worden gevraagd onze Ethische Code te ondertekenen en te onderhouden. Partnerorganisaties ondertekenen en onderhouden onze Ethische Code eveneens, al zijn zij ook vrij een eigen Ethische Code te hebben, waarover dan in gesprek wordt gegaan om afstemming van ethische standaarden volkomen te waarborgen. Lokale partners die in het kader van onze samenwerking contacten hebben met andere lokale partners van Fracarita Belgium dienen eveneens onze Code of een eigen gelijkwaardige Code te onderhouden. Die opdracht nemen we mee op in onze partnerovereenkomsten.

Dit integriteitsbeleid staat niet op zichzelf, maar moet in samenhang worden gezien met andere interne en externe beleidsdocumenten. Denk hierbij aan de Gedragscode (zie Ethische Code, deel II), richtlijnen over financieel beheer, personeelsbeheer, transparantiestrategie, risicobeheer, databeheer en de bescherming van gevoelige persoonsgegevens, evenals onze klachtenbehandelingsprocedure gelinkt aan het klachtenmeldpunt van Fracarita Belgium.

Het doel van dit beleid is onder andere de implementatie van het integriteitscharter van de NGO sector, dat door onze NGO vrijwillig werd ondertekend en door het KB van 28 februari 2023 wettelijk bindend werd. Andere verplichtingen uit hetzelfde KB worden ook via dit integriteitsbeleid toegepast.

5. Ethische Code: morele en financiële integriteit

Inleiding

Fracarita Belgium schreef een Ethische Code uit, conform het integriteitscharter. De code is een contractuele verbintenis voor alle medewerkers, bestuurders en contractuele vrijwilligers van Fracarita Belgium, alsook voor deelnemers aan reizen georganiseerd door de NGO. De code wordt door hen ondertekend bij de start van hun indiensttreding of engagement bij Fracarita Belgium. De Ethische Code wordt voorafgaandelijk door de leidinggevende doorgenomen met de medewerker/vrijwilliger/reiziger. De Code wordt ook jaarlijks besproken tijdens de functioneringsgesprekken met de medewerkers. Daarnaast wordt ze ook om de twee jaar collectief geëvalueerd met alle medewerkers. De laatste evaluatie werd gehouden in oktober 2023.

Gelijkheid en respect

Fracarita Belgium streeft naar een inclusieve samenleving waarin gelijkheid en respect voor elk individu centraal staan. Fracarita Belgium verwerpt elke vorm van discriminatie: bv. op basis van ras, leeftijd, overtuiging, geloof, politieke overtuiging nationaliteit, geslacht, seksuele geaardheid, gender, burgerlijk statuut, vermogen of (functie)beperking. De medewerkers dienen respect op te brengen ten aanzien van andere medewerkers en de mensen met wie we samenwerken. In de dagelijkse uitvoering van hun taken en verantwoordelijkheden dienen de medewerkers van Fracarita Belgium neutraal, onpartijdig en zonder welke vorm van discriminatie te handelen.

Nultolerantie tegenover intimidatie, uitbuiting en misbruik

Fracarita Belgium wenst een organisatie te zijn, vrij van elke vorm van intimidatie (al dan niet seksueel van aard), uitbuiting, stalking en misbruik. Menselijke waardigheid is een basisrecht. Geen enkele schending van deze menselijke waardigheid wordt door Fracarita Belgium getolereerd. Dit geldt zowel ten opzichte van collega's, vrijwilligers, medewerkers van de partners en finale doelgroepen. Geen enkel misbruik van machtsposities voor eigen belang of voordeel voor derden wordt aanvaard (zie ook 'Gedrag op seksueel vlak' in de Gedragscode).

De onderstaande definities van uitbuiting, misbruik en intimidatie zijn gebaseerd op het glossarium van de VN en worden ook gehanteerd door OESO-DAC:

Uitbuiting: elk feitelijk misbruik of poging tot misbruik van een persoon in een positie van kwetsbaarheid, vertrouwen, of ongelijke macht voor (al dan niet seksuele) doeleinden, met inbegrip van - maar niet beperkt tot - het verkrijgen van economische, sociale of politieke voordelen van de uitbuiting van een ander.

Misbruik: feitelijk of bedreigend fysiek en/of verbaal grensoverschrijdend gedrag (al dan niet van seksuele aard), hetzij met fysiek/verbaal geweld, of onder dwang, of door uitbuiting van ongelijke machtsverhouding.

Intimidatie: onaanvaardbaar en ongewenst gedrag, waaronder - maar niet beperkt tot - seksuele suggesties of eisen, verzoeken om seksuele gunsten, en seksueel, verbaal of fysiek gedrag of gebaren, die beledigend of vernederend zijn of redelijkerwijs als dusdanig ervaren kunnen worden.

Waardig werk, veiligheid en gezondheid

Onze werknemers moeten een eerlijk loon ontvangen dat in lijn is met hun vaardigheden, ervaring en de lokale economische context, zodat ze tenminste in hun basisbehoeften kunnen voorzien. We bieden een veilige werkomgeving, zonder onnodige risico's voor de gezondheid en het welzijn van de werknemer. Fracarita Belgium waakt erover dat werknemers voldoende tijd hebben voor hun gezin en persoonlijke leven, zodat ze een goede balans tussen werk en privé kunnen behouden. We geven onze medewerkers de kans om hun vaardigheden te ontwikkelen en erkend te worden voor hun bijdrage, wat hun gevoel van waardigheid en eigenwaarde versterkt. In al onze daden en acties vermijden we om de gezondheid van onszelf en die van anderen in gevaar te brengen. Aandacht voor veiligheid is een dagelijkse bekommernis (zie ook artikel 'Wapens' en 'Alcohol en Drugs' in de Gedragscode).

Belangenvermenging

Medewerkers en bestuurders van Fracarita Belgium vermijden dat hun persoonlijke belangen (bv. voor zichzelf, familie, vrienden, politieke of andere relaties) en professionele belangen met elkaar in conflict komen. Elke schijn van belangenvermenging moet vermeden worden. Indien zulke schijn zich toch zou voordoen, worden de nodige stappen ondernomen om tot een oplossing te komen (zie ook 'Misbruik van macht, fraude en corruptie' in de Gedragscode).

Financieel beheer

Financiële middelen van de organisatie (bv. subsidies, giften, enz.) worden op een verantwoordelijke manier beheerd conform het financieel beleid Fracarita Belgium, met inbegrip van de toepassing van de procedures voor de aankoop van goederen en diensten, en conform de geldende regelgeving. Fraude en corruptie zijn onder geen beding toegestaan.

Beheer van data en persoonsgegevens

We behandelen de informatie waarover we beschikken op gepaste wijze (zie ook GDPR). We zorgen ervoor dat de informatie waarvoor wij verantwoordelijk zijn of waarover we beschikken vertrouwelijk of geheim blijft wanneer nodig, ook na uitdiensttreding of het einde van een bestuursmandaat. Gevoelige of vertrouwelijke informatie en beeldmateriaal wordt niet zonder hun toestemming aan derden doorgegeven. De persoonsgegevens waarover we beschikken, worden uitsluitend voor professionele doeleinden gebruikt.

Open communicatiecultuur

Fracarita Belgium hanteert een transparante en eerlijke communicatiecultuur, ook wanneer het over het integriteitsbeleid gaat. Dit betekent dat iedereen, van medewerkers tot vrijwilligers en bestuurders, vrij is om zijn of haar mening te delen, vragen te stellen en constructieve feedback te geven zonder angst voor negatieve gevolgen. Deze cultuur bevordert een veilige omgeving waarin ideeën en zorgen openlijk kunnen worden besproken.

Meldingsplicht

Medewerk(st)ers en bestuurders bespreken met de bevoegde personen (raadgever integriteit of klachtenmanager) kwesties en situaties die een inbreuk zouden zijn op deze code. Indien we een vermoeden hebben of op de hoogte zijn van een onregelmatige handeling van een medewerker of bestuurder, of als we zelf gevraagd worden zo'n handeling uit te voeren, wordt dit onmiddellijk gemeld aan de klachtenmanager.

Onthaalbeleid

Bij de indiensttreding van een nieuwe medewerker, vrijwilliger of bestuurder wordt de Ethische Code doorlopen en ondertekend. Ook bij de sollicitatie van kandidaat-medewerkers wordt reeds gesproken over integriteit bij de organisatie.

-> Implementatie punt 1 van het integriteitscharter

Via deze Ethische Code en haar ondertekening implementeert Fracarita Belgium punt 1 van het integriteitscharter.

6. De 3 (4) integriteitsrollen

Voor de toepassing van het integriteitsbeleid (met inbegrip van de Ethische Code) worden drie (vier) specifieke integriteitsrollen toegekend:

Integriteitsverantwoordelijke

De directeur van Fracarita Belgium is, als verantwoordelijke voor de dagelijkse werking van de organisatie, verantwoordelijk voor het bevorderen, implementeren en handhaven van het integriteitsbeleid. Als integriteitsverantwoordelijke zorgt hij/zij ervoor dat alle activiteiten, beslissingen en gedragingen binnen de organisatie in overeenstemming zijn met het integriteitscharter en de ethische normen en regels binnen de eigen organisatie. De integriteitsverantwoordelijke ziet er verder op toe dat het integriteitsbeleid van de organisatie regelmatig wordt bijgewerkt om te voldoen aan veranderende ethische of wettelijke eisen. Dit alles wordt uitgevoerd in samenwerking met de kwaliteitsmanager.

Contactgegevens Jan Decoene (directeur):

Jan.decoene@fracarita.broedersvanliefde.be, tel. +32 9 398 70 55

Raadgever integriteit

Medewerkers en vrijwilligers van Fracarita Belgium kunnen in vertrouwen terecht bij de raadgever integriteit voor advies over ethische kwesties, integriteitsdilemma's en mogelijke schendingen.

Medewerkers kunnen in vertrouwen praten met de raadgever integriteit over mogelijke misstanden of zorgen. Indien er sprake is van een uitzonderlijke situatie, zoals een ernstig en dreigend gevaar voor de persoon of organisatie, kan afgeweken worden van het vertrouwelijkheidsprincipe. Nieuwe raadgevers integriteit ontvangen steeds een opleiding hiertoe, zodat ze over de juiste vaardigheden beschikken om zich optimaal van hun taak te kunnen kwijten. De functie 'Raadgever integriteit' wordt gedeeld met de centrale diensten van de Vzw Organisatie Broeders van Liefde.

Contactgegevens Kristien Segers (raadgever integriteit):

kristien.segers@broedersvanliefde.be, tel.: +32 9 241 19 92

Klachtenmanager

De klachtenmanager zorgt voor een adequate en tijdige identificatie en afhandeling van klachten, vb. klachten die binnenkomen via het klachtenmeldpunt van Fracarita Belgium, en dit conform de klachtenbehandelingsprocedure gelinkt aan het klachtenmeldpunt van Fracarita Belgium. De klachtenmanager houdt een meldingsregister bij en rapporteert direct aan de integriteitsverantwoordelijke, tenzij de klacht gericht is tegen de integriteitsverantwoordelijke zelf of de integriteitsverantwoordelijke te nauw betrokken is bij de aangeklaagde situatie. In dat geval rapporteert de klachtenmanager aan de voorzitter van het Bestuursorgaan van Fracarita Belgium.

De klachtenmanager werkt samen met de integriteitsverantwoordelijke aan de permanente verbetering van de interne integriteitssystemen, lerende uit binnengelopen klachten. De functie 'klachtenmanager' wordt gedeeld met de centrale diensten van de Vzw Organisatie Broeders van Liefde.

Contactgegevens Nicolas Vandeweerd (klachtenmanager):
klachten.fracarita@broedersvanliefde.be, tel.: +32 9 241 19 21

Back-up klachtenmanager

Fracarita Belgium voorziet (als risicobeheersmaatregel) sinds 2024 in een 'back-up klachtenmanager', om voorbereid te zijn op een situatie waarbij de klachtenmanager omwille van ziekte, vakantie, afwezigheid geen tijdig gevolg kan geven aan een melding. Mocht zich dit scenario voordoen, dan neemt de back-up klachtenmanager de taak van klachtenmanager over met als doel ten alle tijde te kunnen gehoor en opvolging geven aan een binnenkomende klacht. Op deze manier wordt de klachtenmelder tijdig geholpen, kan onmiddellijk worden ingegrepen indien nodig (bv. Indien integriteitsschendingen bij het melden van de klacht nog steeds zouden plaatsvinden). Ook kan op deze manier reputatieschade voor Fracarita Belgium worden beperkt, mocht dit in opspraak zijn. (Zie ook risicobeheersmaatregelen uit het risicoregister)

Contactgegevens Jacob Vermeire:
Jacob.vermeire@fracarita.broedersvanliefde.be, tel.: +32 9 389 70 51

De contactgegevens van deze vier rollen kunnen eveneens op onze website geraadpleegd worden.

-> Implementatie van punt 3 en 6 van het integriteitscharter

Via de instelling van de integriteitsrol raadgever integriteit implementeert Fracarita Belgium punt 3 van het integriteitscharter. De instelling van de integriteitsrol klachtenmanager is essentieel om punt 6 van het integriteitscharter (vertrouwelijk meldpunt met een tijdige opvolging van de gerapporteerde gevallen) ter degen te implementeren.

7. Het klachtenmeldpunt van Fracarita Belgium

Het meldpunt van Fracarita Belgium

Fracarita Belgium voorziet op haar website in een vertrouwelijk meldpunt waar elkeen, slachtoffers en niet-slachtoffers (klokkenluiders), terecht kunnen voor klachten over integriteitsschendingen begaan door Fracarita Belgium, inclusief door haar medewerk(st)ers, bestuurders, partners en eventuele vrijwillig(st)ers in de uitoefening van hun functie. Ook begunstigden van programma's en projecten van Fracarita Belgium kunnen terecht op het meldpunt.

Het klachtenmeldpunt is zowel digitaal als niet-digitaal bereikbaar, namelijk via email en telefonisch. Klachten m.b.t. integriteit worden in principe, ongeacht of ze binnenkomen via het klachtenmeldpunt of via alternatieve kanalen, behandeld door de klachtenmanager van Fracarita Belgium, conform de interne klachtenbehandelingsprocedure van Fracarita Belgium.

Een onafhankelijke behandeling, neutraliteit, vertrouwelijkheid en een tijdige opvolging staan, conform het integriteitscharter, centraal bij deze klachtenbehandeling.

Klachten tegenover de klachtenmanager zelf, wiens identiteit bekend wordt gemaakt op de websitepagina van het klachtenmeldpunt, of tegenover de directeur van Fracarita Belgium kunnen worden gemeld bij de voorzitter van Fracarita Belgium, die deze klacht eveneens zal behandelen conform de interne klachtenbehandelingsprocedure (contactinformatie van de voorzitter wordt beschikbaar gesteld op de websitepagina van het klachtenmeldpunt).

Contactgegevens Br. Veron Raes (voorzitter): veron.raes.fc@broedersvanliefde.be, tel.: +32 474 46 67 79

Ook elke instructie tot schending van de Ethische Code of het integriteitsbeleid vanwege de directeur richting de medewerk(st)ers wordt gemeld bij de voorzitter. Het integriteitsbeleid van Fracarita Belgium, inclusief Ethische Code en klachtenbehandelingsprocedure, worden openbaar ter beschikking gesteld op de websitepagina van het klachtenmeldpunt.

Om de toegankelijkheid van het klachtenmeldpunt te verhogen, worden het klachtenmeldpunt zelf, het integriteitsbeleid, de Ethische Code, Gedragscode en klachtenbehandelingsprocedure, beschikbaar gesteld in de 3 talen waarin Fracarita Belgium en partners werkzaam zijn: Nederlands, Frans en Engels.

-> Implementatie van punt 6 van het integriteitscharter

Via de instelling van het klachtenmeldpunt van Fracarita Belgium, open voor elkeen met een integriteitsklacht betreffende Fracarita Belgium, gekoppeld aan een klachtenbehandelingsprocedure die vertrouwelijkheid en tijdige opvolging centraal stelt, en beheerd door een officieel aangestelde klachtenmanager, zorgt Fracarita Belgium voor een performante implementatie van punt 6 van het integriteitscharter.

Het nemen van gepaste maatregelen

Ingeval van (een melding van) een (potentiële) integriteitsschending worden onmiddellijk de gepaste maatregelen genomen:

- We doen als organisatie al het mogelijk om ervoor te zorgen dat de (potentiële) integriteitsschending (vb. het misbruik) onmiddellijk stopt.
- We zorgen ervoor dat, indien nodig en in de mate van het mogelijke, de vermoedelijke dader geen toegang meer heeft tot het potentiële slachtoffer of de melder. Dit om eventuele vergeldingsacties, ontrading of andere drukkingsacties te vermijden.
- We bieden (potentiële) slachtoffer en melder actief bijstand aan: onder bijstand verstaan we, conform het KB van 28 februari 2023, bijstand om het meldingsproces (bij het meldpunt van de organisatie of bij de gepaste lokale overheden) en de toegang tot medische en psychosociale ondersteuning te faciliteren. We informeren het (potentiële) slachtoffer en de melder steeds over de beschikbare bijstand. Deze bijstand wordt enkel verstrekt indien het slachtoffer/de melder hierom verzoekt. Ook wanneer het onderzoek naar de potentiële integriteitsschending afgelopen is en dit onderzoek uitwees dat er effectief een integriteitsschending plaatsvond, neemt Fracarita Belgium verder de gepaste maatregelen:
- We bieden, indien gewenst door het slachtoffer en/of de melder, voortgezette toegang tot medische en psychosociale ondersteuning aan
- We nemen proportionele sancties tegenover de dader (meer hierover in art. 10 van de klachtenbehandelingsprocedure)
- We leren als organisatie en bekijken hoe we onze integriteitssystemen kunnen versterken

-> Implementatie van punt 8 van het integriteitscharter en art. 2 van het KB van 28 februari 2023

Door het onmiddellijk nemen van gepaste maatregelen op diverse niveaus en in diverse fases, onder meer conform art. 2 van het KB van 28 februari 2023, implementeert Fracarita Belgium punt 8 van het integriteitscharter.

Integriteitsmeldingen betreffende de partners van Fracarita Belgium

Ontvangt Fracarita Belgium via het klachtenmeldpunt van Fracarita Belgium een integriteitsmelding betreffende één van haar partnerorganisaties, dan wordt de melder in principe doorverwezen naar het klachtenmeldpunt van de betreffende partner (tot op heden hebben de partners geen klachtenmeldpunt maar zij worden daartoe dringend aangespoord – zie ook actieplan integriteit.). De klacht wordt tegelijk ook bij Fracarita Belgium verder onderzocht en er wordt onmiddellijk een overleg met de partnerorganisatie gepland om de klacht en behandeling verder te bespreken. De klachtenmeldpunten van de partnerorganisaties van Fracarita Belgium worden in de toekomst duidelijk vermeld op de websitepagina van het klachtenmeldpunt van Fracarita Belgium.

Klachten die bij Fracarita Belgium binnenkomen, behoren tot de verantwoordelijkheid van Fracarita Belgium. Indien de klacht wordt doorverwezen naar de partner, dan is er alsnog opvolging van de aanpak van de partner in de betreffende klachtenbehandeling. Partners zijn op deze manier decentraal verantwoordelijk terwijl Fracarita Belgium het proces controleert en eindverantwoordelijke is.

Opmerking: Fracarita Belgium kan niet verantwoordelijk worden gesteld voor medische noch specifiek-inhoudelijke fouten gemaakt door personeel van de partner.

8. Risicoanalyse en preventieve maatregelen

Fracarita Belgium stelt op basis van een periodieke risicoanalyse een risicomatrix op, gebaseerd op de missie van Fracarita Belgium en haar doelstellingen. De risicoanalyse, beheersmaatregelen en risicomatrix worden wat betreft integriteit om het jaar besproken, waarvan om de twee jaar met het voltallige team. Het risicoregister wordt daarop geactualiseerd door de integriteitsverantwoordelijke in samenwerking met de kwaliteitsmanager. Tevens worden ook ad hoc risico's die door werknemers worden geïdentificeerd gedurende het jaar opgenomen in het risicoregister na bespreking.

De meest recente risicoanalyse vond plaats in oktober 2024. Op basis van de risicomatrix nemen we waar mogelijk de nodige preventieve maatregelen om de geïdentificeerde integriteitsrisico's te beheersen. Deze preventieve maatregelen zijn terug te vinden doorheen dit integriteitsbeleid, maar ook in andere beleidsdocumenten van Fracarita Belgium (vb. het financieel beleid van Fracarita Belgium) en het Actieplan Integriteit.

-> Implementatie van punt 4 van het integriteitscharter

Fracarita Belgium neemt op basis van een regelmatige risicoanalyse de nodige preventieve maatregelen om integriteitsrisico's te beheersen en implementeert zo punt 4 van het integriteitscharter.

9. Controles

Conform punt 7 van het integriteitscharter nemen we niet enkel preventieve maatregelen zoals anti-fraudemaatregelen, maar organiseren we ook controles om eventuele integriteitsschendingen vast te stellen en onze systemen te verbeteren. Preventie en controle liggen echter dicht bij elkaar want controles hebben eveneens een preventief effect. De controles richten zich zowel op morele integriteit als financiële integriteit. Een aantal voorbeelden van controlemaatregelen:

- Integriteit in functioneringsgesprekken: Tijdens deze gesprekken bespreekt de directeur met elke medewerk(st)er actief de Ethische Code van Fracarita Belgium en de waarden die hierin vervat zitten. De Ethische Code behandelt zowel morele als financiële integriteit, waardoor dit meteen een controlemaatregel op beide types integriteit is.

- Integriteit in gesprekken met partners tijdens bezoeken op het terrein vb. gesprekken met lokale medewerkers en lokale partnerorganisaties
- Integriteit staat op de agenda tijdens gesprekken met landenvertegenwoordigers
- Integriteit wordt bevraagd in een interne bevraging (vanaf 2025)

Specifiek op het niveau van financiële integriteit beschikt Fracarita Belgium over een sterk systeem van interne controle, ingeburgerd in het financiële procedurehandboek (zie domein financieel beheer). Een aantal voorbeelden van financiële controle:

- Naleving, regelmatige actualisatie en controle op procedures, bv. voor goedkeuring van betalingen
- Jaarlijkse financiële controle door de commissaris
- Controle en analyse van bewijsstukken

-> Implementatie van punt 7 van het integriteitscharter

Fracarita Belgium organiseert regelmatige controles om eventuele integriteitsschendingen vast te stellen en haar systemen te verbeteren (via de jaarlijkse functioneringsgesprekken, via een sterk systeem van interne controle,...) en implementeert zo punt 7 van het integriteitscharter.

10. Integriteit in contracten met partners

In de contracten die we afsluiten met onze partners worden de nodige bepalingen inzake integriteit opgenomen, de zogenaamde integriteitsclausules.

De partners van Fracarita Belgium zijn omwille van haar missie erg divers. Voor projecten en programma's zijn de partners vooral centra voor geestelijke gezondheidszorg, orthopedagogische zorg of onderwijs. We voorzien als standaardpraktijk dat we in de contracten met onze partners de nodige bepalingen inzake integriteit opnemen. Zo is er voor iedere partner een MoU (Memorandum of Understanding) waarbij integriteit een plaats heeft en zo zijn er voor ieder project- of programmacontract eveneens contractuele bepalingen.

Een aantal voorbeelden:

Uit de model-MoU:

Integrity and Transparency

Both parties commit to operating under the highest standards of integrity and transparency. Ethical conduct, financial accountability, and transparent reporting are essential for maintaining trust between the parties and the communities involved.

Measures: Adherence and having subscribed to a high standard Ethical Code is expected from both parties. The partner organisation may have its high standard Ethical Code to which the partner subscribes and adheres, in that case conversations are held to ensure that the Ethical Codes are aligned. Subscribing to the Ethical Code of Fracarita Belgium is still encouraged. When the partner organisation does not have its own high standard Ethical Code, subscription and adherence to the Ethical Code of Fracarita Belgium is expected. Should the partner organisation need and request for assistance in developing its integrity policy and Ethical

Code, Fracarita Belgium may provide assistance. Irregularities in integrity within the projects/programs are eligible to the grievance mechanism established at Fracarita Belgium. The partner organisation however, is urged to organise its own official grievance mechanism as well. Lastly, regular financial audits will be conducted.

Uit het model-programma/projectcontract:

Integrity and non-discrimination

The Local Partner confirms having read Fracarita Belgium's Ethical Code (see attachment) and will act accordingly when implementing this program and all other activities performed by the Local Partner. Non-compliance with this Code may lead to termination of the contract.

The recipient does not discriminate on the basis of race, color, religion, age, sex, creed, national origin, ancestry, marital status, familial status, sexual orientation, disability or any other protected characteristic under applicable law in the jurisdiction in which you are located, and the recipient will use Fracarita Belgium's grant to support activities consistent with this policy

-> Implementatie van punt 5 van het integriteitscharter

Via het opnemen van integriteitsclausules in de contracten die we afsluiten met onze partners implementeren we punt 5 van het integriteitscharter.

11. Giften

Giften (met inbegrip van geschenken, belofte of een ander voordeel) die medewerk(st)ers beroepsmatig ontvangen, mogen in geen geval een invloed hebben, of die indruk wekken, op beslissingen die we nemen in het kader van het werk van Fracarita Belgium. De medewerk(st)ers laten de giften die aanvaard worden toekomen aan Fracarita Belgium. Kan de gift in kwestie niet ingezet worden voor de werking van Fracarita Belgium, dan wordt deze op het einde van het jaar verloot.

12. Communicatie en transparantie rond integriteit

Communicatie omtrent integriteit is ons inziens belangrijk want op deze manier zijn we transparant tegenover onze stakeholders en de buitenwereld en laten we zien dat we als organisatie actief op het thema integriteit en haar uitdagingen inzetten en continu leren.

Het belangrijkste medium voor communicatie rond integriteit is het jaarverslag. Via dit jaarverslag communiceren we jaarlijks:

1. Over de (meldingen betreffende) integriteitsschendingen (aantal ontvangen meldingen, welk gevolg deze meldingen kregen, ...), steeds met respect voor de confidentialiteit van de klachtenbehandeling en de privacy van (potentiële) slachtoffers, (potentiële) daders en andere betrokkenen
2. Over welke stappen we het afgelopen jaar namen om het integriteitsbeleid van Fracarita Belgium te versterken en/of te socialiseren.

In geval van crisiscommunicatie omtrent een integriteitsschending gebruiken we de gids crisiscommunicatie bij integriteitsschendingen als leidraad.

We maken het meldpunt voor klachtenbehandeling ook bekend via social media om zodoende de toegankelijkheid van het meldpunt te verbeteren, evenals onze waarden rond integriteit te benadrukken (zie ook Transparantiebeleid). Tweejaarlijks wordt een check gedaan op integriteit en transparantie, om te garanderen dat we blijven transparant zijn en dat de informatiedragers die daarvoor nodig zijn bv. het procedurehandboek of het klachtenregister, nog steeds raadpleegbaar zijn door de geschikte personen.

-> Implementatie van punt 9 van het integriteitscharter

Door, met respect voor de regels inzake privacy, via het jaarverslag één keer per jaar globaal te communiceren over integriteitsschendingen, implementeert Fracarita Belgium punt 9 van het integriteitscharter.

13. Actieve samenwerking en continue verbetering

Fracarita Belgium neemt actief deel aan de Werkgroep Integriteit van de NGO-Federatie, de uitwisselings- en samenwerkingsplaats bij uitstek voor NGO's om samen te werken aan integriteit. De werkgroep is een forum voor standpuntenbepaling, voor uitwisseling met andere NGO's (delen van best practices, goede materialen...) en voor de bevordering van onderlinge netwerken en samenwerking. De werkgroep komt sinds 2018 regelmatig samen en is een gemeenschappelijk initiatief van de 3 federaties (NGO-Federatie, Acodev en Fiabel).

Na het voorvallen van een integriteitsissue bekijken we ook of onze systemen versterkt kunnen worden en of er eventueel bijkomende preventieve maatregelen genomen kunnen worden.

De Ethische Code wordt bovendien om de vijf jaar herzien, terwijl het integriteitsbeleid jaarlijks wordt geherevalueerd. Jaarlijks wordt daartoe een reflectie gehouden met alle betrokkenen (team integriteit: klachtenbehandelaars, raadgever integriteit, integriteitsverantwoordelijke en kwaliteitsmedewerker) om de geleerde lessen te integreren in het beleid (zie Jaarlijkse Reflectie Integriteit Template). Er is ook een Actieplan Integriteit dat door Fracarita Belgium wordt uitgevoerd.

-> Implementatie van punt 10 van het integriteitscharter:

We werken actief samen met andere actoren om deze maatregelen te realiseren, bouwen voort op bestaande praktijken en streven naar continue verbetering van onze systemen.

14. Opleiding en sensibilisering

Waar van toepassing wordt in opleiding voorzien voor de medewerk(st)ers die een concrete integriteitsrol vervullen. Dit via de NGO-federatie die reeds opleidingen organiseerde die door medewerk(st)ers van Fracarita Belgium (en de Broeders Van Liefde) werden gevolgd:

- Raadgever Integriteit
- Klachtenmanager
- Crisiscommunicatie bij integriteitsschendingen

Deze opleidingen werden gevolgd door verschillende medewerk(st)ers (voorbij aan de integriteitsrollen) om zo de kennis en kunde te ankeren binnen Fracarita Belgium en niet afhankelijk te zijn van 1 persoon per rol (risicobeheersmaatregel).

Omdat sensibilisering en opleiding belangrijk zijn om het integriteitsbeleid levend te maken en een ware integriteitscultuur tot stand te brengen, hanteren we bij Fracarita Belgium bovendien voor het voltallige team jaarlijks een opleiding- en/of sensibiliseringsmoment rond integriteit: De inhoud van de collectieve opleiding wordt vastgelegd op basis van de noden van het team.

De opleidingen die in 2024 door alle medewerk(st)ers werden gevolgd ivm integriteit gingen specifiek over gendergerelateerde kwesties (o.a. Body & Rights). In 2025 staat o.a. een integriteitsdilemmatraining op het programma.

Wat betreft sensibilisering kan dit vele vormen aannemen: een collectieve bespreking van de Ethische Code en/of van het volledige integriteitsbeleid, de herhaling van de identiteit van de dragers van de integriteitsrollen, toelichting bij het klachtenmeldpunt van Fracarita Belgium, de bespreking van een concrete thematiek of het aan bod komen van ethische dilemma's... Sensibilisering beperkt zich echter niet tot dit periodieke moment, ook op andere gezette tijden doen we aan sensibilisering: wanneer een nieuwe medewerk(st)er start, bespreekt de directeur/-trice van Fracarita Belgium de Ethische Code met deze nieuwe medewerk(st)er, integriteit wordt besproken tijdens het jaarlijkse functioneringsgesprek...

-> Implementatie van punt 2 van het integriteitscharter

Door te voorzien in momenten van sensibilisering en opleiding, alsook in sensibilisering op andere gezette tijden, implementeert Fracarita Belgium punt 2 van het integriteitscharter.

15. Klachtencommissie

Naast de rollen genoemd in 5.3 (4) integriteitsrollen, is er ook een Klachtencommissie. De klachtencommissie is samengesteld uit de Raadgever Integriteit, de Klachtenmanager en een daarvoor aangesteld lid van het Bestuursorgaan van Fracarita Belgium. De contactgegevens van alle leden zijn beschikbaar via de website van Fracarita Belgium.

De Klachtencommissie komt tussen in specifieke situaties die opvolging nodig hebben. Het is bij voorbeeld mogelijk dat de ontvangende partij niet tevreden is over de manier waarop een klacht is behandeld. Zij mag dan vragen de klacht te laten voorkomen op de klachtencommissie. Het doel van de commissie is een onpartijdig advies te geven om de klachten met betrekking tot individuen of deze ontevredenheid op te lossen.

De klachtencommissie is te contacteren via het daartoe aangestelde lid van het Bestuursorgaan:
Luc Van Dyck: luc.vandyck.fc@broedersvanliefde.be, tel.: +32 478 78 89 38